

VEILIGHEID EN GEZONDHEIDSBELEID

BSO Parkwijk 44

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Missie en Visie.....	4
3. Grote risico's	5
3.1 Fysieke veiligheid	5
3.2 Sociale veiligheid	8
3.3 Gezondheid	8
4. Omgang met kleine risico's	10
5. Risico inventarisatie	12
6. Grensoverschrijdend gedrag.....	13
6.1 Vierogenprincipe	14
6.3 Achterwachtregeling	14
7. EHBO	15
7.1 BHV	15
8. Beleidcyclus.....	16
8.1 Plan van aanpak	17
8.2 Evaluatie	18
9. Communicatie en afstemming	19
10. Ondersteuning en melding van klachten	20
Bijlage A Protocollen	22

1. Inleiding

De Wet IKK bestaat uit vier pijlers. Deze pijlers gaan in op de ontwikkeling van het kind, de veiligheid en gezondheid, stabiliteit en ten slotte op het vak kinderopvang. In de pijlers zijn stuk voor stuk maatregelen opgenomen die de kwaliteit van kinderopvang kunnen verbeteren. Wat betekent de Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK) nu eigenlijk voor het beleidsplan veiligheid en gezondheid voor Happy Panda? Met de wet IKK is een regeling getroffen waarbij aangegeven wordt dat elke vorm van kinderopvang een actueel beleidsplan veiligheid en gezondheid moet hebben. We proberen nu stil te staan bij de bijzonderheden van Happy Panda en de organisatie. In dit beleidsstuk richten we ons vooral op de dagelijkse veiligheid en gezondheid.

Happy Panda heeft het beleidsplan veiligheid en gezondheid opgesteld en zorgt ervoor dat de pedagogisch medewerkers hier kennis van kunnen nemen en naar handelen, zodat elk kind veilig en gezond opgevangen kan worden. Het zal een continu proces zijn binnen de organisatie van Happy Panda. Evalueren en actualiseren zijn hierbij belangrijke sleutelwoorden. Hoe gaat Happy Panda om met grote risico's en kleine risico's en hoe implementeren we dat naar daadwerkelijke uitvoering. De wijziging in de wet geeft Happy Panda de kans even heel bewust stil te staan bij de veiligheid en gezondheidsrisico's, hier actief over na te denken en je beleid weer eens op te frissen. Dit alles proberen we in dit beleid duidelijk te krijgen. 2x per jaar zullen we gaan evalueren met alle pedagogisch medewerkers of het beleidsplan nog actueel is en of er wijzigingen zijn geweest die aanpassingen vereisen. Mochten er acute wijzigingen zijn dan worden deze uiteraard direct verwerkt in dit beleidsplan. Happy Panda wil dat alle medewerkers zich betrokken voelen om dit beleid uit te dragen. We blijven met elkaar scherp op onze werkwijzen. Bij veranderingen in een omgeving situatie, verbouwing of verandering aan de inrichting blijven we controleren of het beleid aangescherpt en aangepast moet worden.

Waar in dit beleidsplan over pm-ers geschreven wordt bedoelen we hiermee de pedagogisch medewerkers van Happy Panda.

Doel:

Een veilig mogelijke opvang bieden voor alle kinderen en medewerkers bij kinderopvang Happy Panda. Kinderen worden zo veel mogelijk beschermt tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

2. Missie en Visie

De missie van kinderdagverblijf Happy Panda is: ontwikkel jezelf & groei samen. In onze visie staan we voor het welbevinden, betrokken zijn en competent mogen worden van een kind. Om je te kunnen ontwikkelen en groeien zijn er drie waarden die centraal staan: veiligheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen.

Onze visie op het beleidsplan veiligheid en gezondheid is dat we kinderen opvangen in een veilige leefomgeving. We proberen kinderen zo veel mogelijk af te schermen voor grote risico's zonder dat hun eigen ontdekkingsvaardigheden hierin geremd worden. Kinderen moeten geprikkeld blijven en uitgedaagd worden in hun ontwikkeling en dat gebeurt met vallen en opstaan.

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's;
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's;
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling.

We proberen kinderen aan te leren hoe we veilig kunnen spelen leren en ontdekken, hierbij vinden we het heel belangrijk dat de kinderen op hun eigen manier en eigen niveau leren rekening te houden met andere kinderen. Welk gedrag van kinderen is acceptabel en welke risico zijn we bereid te aanvaarden? Dit zijn momenteel de speerpunten die we duidelijk proberen te krijgen in dit beleidsplan.

Onze missie en visie van het beleidsplan veiligheid en gezondheid zijn een verweven onderdeel van ons pedagogisch beleid /werk plan en alle bijbehorende protocollen met werkinstructie. Alles moet een samenhangend geheel vormen die de pedagogisch medewerkers kunnen vertalen naar het werken in de praktijk.

In het hele beleidsplan zijn er verwijzingen naar protocollen en afspraken die de leidsters van Happy Panda hanteren. Deze zijn allemaal te vinden op de locatie Parkwijklaan 44. Deze protocollen en afspraken worden jaarlijks besproken en zo nodig aangepast. Mocht er een directe wijziging nodig zijn dan wordt dit zo snel mogelijk uitgevoerd. In de nieuwsbrieven worden ouders op de hoogte gebracht van wijzigingen en of nieuwe protocollen beleidsvormen of regels.

Doel:

Vanuit de wet IKK dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van veiligheid en gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten hiervoor zijn

- ✓ Het bewust worden en helder krijgen van alle mogelijke risico's;
- ✓ Het bewust worden en voeren van een goed beleid op het indammen van de grote risico's;
- ✓ Het gesprek hierover aangaan met elkaar en het beleidsplan zo actueel en actief mogelijk te houden. Op deze manier proberen we een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen;
- ✓ Het leren omgaan met beperkte of kleine risico's

Wie is er eindverantwoordelijk? Het antwoord is: de pedagogisch medewerkers en directie.

3. Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste en grootste risico's die op onze kinderopvang kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen.

We hebben de risico's onderverdeeld in 3 groepen:

1. Fysieke veiligheid
2. Sociale veiligheid
3. Gezondheid

3.1 Fysieke veiligheid

1. VALLEN VAN GROTE HOOGTE

Een kind kan altijd ergens op klimmen en daarvan af vallen. Dit kan van een tafel of de glijbaan gebeuren. Soms zijn kinderen zo snel dat je er niet op tijd bij kunt zijn. Kinderen zullen altijd blijven experimenteren met het klimmen op dingen die niet mogen. In veel gevallen weten de kinderen wat wel en niet mag en dat wordt ook altijd benadrukt. We proberen kinderen door middel van herhaling te leren waar ze wel en niet op mogen klimmen. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een kind netjes via het trapje de glijbaan op klimt, iets wat hij immers al vaker gedaan heeft. Ondanks dat er een leidster vlak in de buurt is valt hij er toch af en breekt misschien zijn arm. Dit is uiteraard heel vervelend voor het kind maar dit zijn wel risico's die wij aanvaarden. Leren van je eigen fouten en met vallen en opstaan onder leiding van een deskundigen de buurt kan ook vervelende gevolgen hebben ook al proberen we die veel mogelijk te voorkomen zonder het kind te remmen in zijn ontdekkingstocht.

2. VALLEN VAN GROTE HOOGTE BINNEN DE GROEPS- EN BEWEGINGSRUIMTES BSO.

In de binnenpleinen van het gebouw zijn er relingen aanwezig. Kinderen zouden daaroverheen kunnen gaan hangen of op kunnen gaan zitten. De relingen zijn op veilige hoogte en de spijlen zitten op veilige afstand toch is voorzichtigheid geboden.

Genomen acties en/of maatregelen:

- ✓ Geen meubels of spullen op de gang laten, staan bij de opeen relingen, waar kinderen op zouden kunnen klimmen.
- ✓ Als kinderen over de reling gaan hangen worden ze rustig op de gevaren van het vallen gewezen.
- ✓ Er zijn groepsregels voor kinderen, deze worden regelmatig benoemd in de groep. Kinderen worden gecorrigeerd op punten die een gevaar kunnen vormen. (Denk hierbij bijvoorbeeld staan op een bank) Kinderen mogen wel zelfstandig op een bank klimmen om daarop te zitten maar mogen er niet op staan. Natuurlijk wordt dit regelmatig uitgeprobeerd en grijpen de pm-ers in waar dat noodzakelijk is.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- De pm-ers zullen met een scherp oog blijven kijken wat aanvaardbaar is en wat riskant is. Dit is uiteraard afhankelijk van leeftijd en kennis/ervaring van het kind zelf.
- Pm-ers hebben een observerende rol. Indien nodig bespreken zij met de kinderen de risico's.
- Pm-er gaat naar kind en belt voor een EHBO-er/BHV-er en andere collega om eventuele kinderen op te vangen.
- EHBO-er/BHV-er bekijkt de verwondingen afhankelijk van de ernst wordt 112 ingeschakeld.
- Pm-er brengt ouders op de hoogte.

3. VALLEN VAN GROTE HOOGTE TIJDENS BUITENSPELEN

Het protocol buiten spelen is ontwikkeld, hierin staat vermeld wat onze werkwijze hierin is.

Deze risico's aanvaard Happy Panda tot op zekere hoogte en zijn niet te vermijden. Waar de pm-ers denken extra ondersteuning denken te geven zal dat zo veel mogelijk gebeuren te denken valt dan bijvoorbeeld aan het klimmen op een glijbaan, hier zal dan een pm-ers bij gaan staan ter controle en zo nodig hulp.

Genomen acties en/of maatregelen:

- Kinderen spelen die buiten spelen mogen niet over het hek klimmen. Kinderen die zich niet aan de afspraak houden worden rustig op de gevaren van het vallen gewezen.
- Pm-ers zijn alert op het speelgedrag van kinderen. Benoemen de risico's van het spel.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- Pm-er gaat naar kind en belt voor een EHBO-er/BHV-er en andere collega om eventuele kinderen op te vangen.
- EHBO-er/BHV-er bekijkt de verwondingen afhankelijk van de ernst wordt 112 ingeschakeld.
- Pm-er brengt ouders op de hoogte.

4. VERSTIKKING

Verstikking bij een (jong) kind is een groot risico. Het kan zijn dat een kind verstikking heeft door voedsel maar het kan ook zijn dat een kind verstikking heeft door speelgoed of iets anders dat op de vloer ligt.

Genomen acties en/of maatregelen:

- De kinderen moeten met klein speelgoed aan tafel gaan zitten en als ze wel met speelgoed willen spelen dan creëren we een hoekje waar geen kleine kinderen bij kunnen komen. Er blijft altijd een risico aanwezig dat een kindje toch ongezien iets in de mond stopt ook als ze wat ouder zijn.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- In het geval van verstikking door voedsel en of andere materialen zijn de pm-ers opgeleid om te handelen mocht een kind niet meer ademen door verstikking. Allen hebben ze een BHV of Kinder-EHBO-diploma.
- Pm-er brengt ouder op de hoogte.

5. VERGIFTEGING

Het geval van vergiftiging is nooit uitgesloten ondanks we wel werken volgens regels en protocollen maar we blijven uiteindelijk mensen die ook fouten of vergissingen maken. Daarbij zijn we ook afhankelijk van ouders die ons pand betreden. Een vergiftiging kunnen ze overal oplopen.

Als iemand een tas laat slingeren (met bijvoorbeeld medicatie of sigaretten) en een kind ziet dat, dan zijn soms de gevolgen niet te overzien.

Genomen acties en/of maatregelen:

- ✓ In het hygiëne veiligheid en gezondheid protocol staat vermeld dat alle schoonmaakmiddelen worden hoog weg geborgen worden (het kastje boven de magnetron) buiten bereik van kinderen.
- ✓ Er zijn kindbeveiliginghaakjes op kasten en deuren gezet zodat de kasten en deuren lastig open gaan.
- ✓ Buiten zijn er geen giftige planten, voor het buiten spelen wordt de buitenplaats gecontroleerd op zwerfvuil en andere rommel. Dit staat beschreven protocol buiten spelen.
- ✓ Samen met medewerkers is afgesproken dat zij hun tassen bij zich houden en veilig opbergen buiten het bereik van kinderen. Hiervoor gebruikt men de voorraadhokken op de desbetreffende locatie.
- ✓ Alertheid van het personeel. Zij dienen ouders en of anderen die ons pand betreden te wijzen op de gevaren van middelen die schadelijk zijn voor de gezondheid van kinderen.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- In het geval van vergiftiging door voedsel en of andere materialen zijn de pm-ers opgeleid om te handelen mocht een kind zichzelf vergiften. Allen hebben ze een BHV of Kinder-EHBO diploma.
- Pm-er brengt ouder op te hoogte.

6. VERBRANDING

Verbranding kan gebeuren door verschillende oorzaken. Ten eerste verbranding door de zon.

Ook kan een kind zich verbranden door hete dranken of heet water over zich heen te krijgen. Binnen kinderdagverblijf Happy Panda zijn er zowel binnen als buiten grote gevaren te ontdekken.

Genomen acties en/of maatregelen:

- ✓ We werken volgens het protocol warmte en zon.
- ✓ Medewerkers hebben met elkaar afgesproken voorzichtig om te gaan met warme dranken.
- ✓ Deze worden in de keuken gedronken en tegen de wand weggezet.
- ✓ Kinderen bouw 0-6 alleen onder begeleiding van een PM/volwassenen in de keuken laten.
- ✓ Waterkokers worden achter op de aanrecht geplaatst.

Handelswijze indien deze risico's zich verwezenlijken:

- In het geval van verbranding zijn de pm-ers opgeleid om te handelen mocht een kind zich verbranden. De meeste hebben ze een BHV of Kinder-EHBO diploma.
- Pm-er brengt ouder op de hoogte.

3.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

Genomen acties en/of maatregelen:

Ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag hebben we een protocol gemaakt met daar bijbehorende gedrags-(code)regels.

We werken binnen onze organisatie volgens het protocol kindermishandeling en het protocol signalering en bijbehorende signalen lijst. Ook werken we volgens de wettelijk verplichte meldcode kindermishandeling. In groepsbesprekingen en teamvergaderingen is signalering een terugkerend onderdeel waarin we met elkaar over verschillende situaties praten om elkaar te ondersteunen en te leren van elkaar.

Bij een signalering van kindermishandeling zullen we acuut een gesprek inplannen met mentor en naaste collega's van het betreffende kind en zullen onze bevindingen delen. Van hieruit gaan we zo nodig verder met een actieplan in overleg met onze aandacht functionaris. Op de groepen werken we met het protocol vier ogen principe. Op deze manier zijn de personeelsleden goed controleerbaar voor iedereen op deze manier is het risico onder het personeel ten aanzien van kindermishandeling zeer klein geworden. We blijven te allen tijde alert met elkaar.

Bij vermissing treedt het protocol kinderen die weglopen in werking. We proberen de gevaren van een vermissing zo veel mogelijk in te dammen door bij uitstapjes te werken vanuit een protocol uitstapjes.

3.3 Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's.

Wat ons betreft zijn de grootste gezondheidsrisico's de risico's:

1. Ziekte

In het pedagogisch beleid staat beschreven hoe we omgaan met zieke kinderen en wanneer ze wel of niet naar kinderopvang Happy Panda kunnen komen en wanneer kinderen opgehaald dienen te worden.

2. Besmettingsgevaar

Kinderen blijven kinderen ze knuffelen spelen en stoeien met elkaar. Hierdoor is besmettingsgevaar niet te voorkomen. We proberen kinderen juist hoestgedrag (hoesten in de arm of een hand voor de mond) aan te leren en we gaan op een hygiënische manier om met zieke kinderen. (zie hygiëne en gezondheid protocol)

3. Vaccinatie

Binnen Happy Panda zijn een klein aantal kinderen die niet ingeënt zijn volgens het vaccinatieprogramma van de rijksoverheid. Wettelijk kan op grond van de huidige wetgeving vaccineren niet worden verplicht. Het wel of niet inenten van kinderen is een keuze van de ouders. Omdat het niet verplicht is, mogen kinderen om die reden ook niet weigeren op de opvang. Besmetting van ziekten waar kinderen niet voor ingeënt zijn en waarbij de rest van de groep wel is ingeënt wordt gewaarborgd door groepsimmunitet. Via EHBO oranje kruis hebben wij vernomen dat een kind zonder inentingen gevaar oploopt bij verwondingen waar het straatvuil betreft, in dit geval zullen wij direct contact opnemen met desbetreffende ouders.

4. Allergieën

Bij Allergieën van kinderen die bij ons bekend zijn proberen de pm-ers zo zorgvuldig mogelijk te handelen. Op de groep zal duidelijk vermeld staan op een bord wat het kind wel of niet mag nuttigen dit is al besproken met ouders en staat op het intakeformulier. Er kan een risico zijn dat een kind ongezien toch iets te pakken krijgt wat hij of zij niet mag nuttigen. Soms kan het zo zijn dat een allergie niet bekend is en bij Happy Panda ontstaat. Het is een klein risico wat uiteindelijk grote gevolgen kan hebben. De pm-ers zullen in zo'n geval adequaat handelen en contact met arts en ouders opnemen en in acute gevallen 112.

Genomen acties en/of maatregelen:

- ✓ We werken volgens het hygiëne, gezondheid en veiligheidsprotocol. We proberen zo goed mogelijk volgens deze werkwijze te werken. Er wordt kinderen geleerd wanneer en hoe ze hun handen moeten wassen. Bij de wc hangt een kinderinstructie met pictogrammen, hoe was ik handen.
- ✓ We proberen kinderen zo vroeg mogelijk een hoesttechniek aan te leren om ziektekiemen niet te veel te verspreiden.
- ✓ In ons pedagogisch beleid staat hoe we omgaan met zieke kinderen en wanneer ze wel of niet gebracht kunnen worden.
- ✓ Besmettelijke Infectieziekten worden zo nodig gemeld bij GGD. Ouders worden middels een brief op de deuren geïnformeerd en/of via de nieuwsbrief.
- ✓ Er wordt bijgehouden hoeveel kinderen er niet ingeënt zijn per groep. Momenteel zijn dit over heel Happy Panda verdeeld 3 kinderen. Vervolgens wordt er jaarlijks bekeken of dit percentage is gestegen en of het een risico gaat vormen voor alle kinderen. Mocht het percentage sterk stijgen dan nemen we contact op met de GGD voor advies en verder beleid hierin.
- ✓ Er wordt vooraf van elk kind dat medicatie toegediend krijgt een machtigingsformulier getekend door de ouder/verzorger. Hierop staat de handelswijze, handtekening ouders en kan een aftekenlijst bijgehouden worden indien herhaling nodig is.

4. Omgang met kleine risico's

Leren omgaan met deze risico's is erg belangrijk voor kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties tijdens het spelen ontwikkelen kinderen risicocompetenties. Ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich voordoet. Het nemen van risico is een onderdeel voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van ``Ik kan het`` en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dat vergoot weer de onafhankelijkheid en zelfvertrouwen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen conflicten beter oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij het spelen zoals, slingeren klimmen, rollen, hangen en glijden zijn niet alleen leuk voor de kinderen maar ook van essentieel belang voor de motorische vaardigheden balans en coördinatie.

HOE GAAN WE BIJ HAPPY PANDA OM MET KLEINE RISICO'S?

We maken goede afspraken en regels met de kinderen over wat wel en niet mag bij Happy Panda en hoe we daarmee om gaan. Vanaf 2 jaar zijn kinderen hier ontvankelijk voor en kunnen ze regels opnemen en herkennen of onthouden, het blijft voor de leidsters vooral een kwestie van herhalen.

Er zijn groepsregels die voor alle kinderen gelden, deze blijven we herhalen en aanleren. Bijvoorbeeld niet rennen op de groep – niet op tafel klimmen – niet op de bank staan- fietsjes blijven op de gang. Deze regels zijn te vinden op elke groep van Happy Panda in een map. **Ook op de site staan deze regels vermeld.** Deze worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Deze regels zijn gemaakt aan de hand van de risico-inventarisatie. De pm-ers proberen deze regels zo veel mogelijk te waarborgen door ze regelmatig te benoemen en te bespreken.

Genomen acties en/of maatregelen:

- ✓ Er wordt kinderen geleerd om niet bij ramen te spelen omdat dit een gevaarlijke situatie op kan leveren.
- ✓ Kleine risico's ten gevolge van gebrekkig materiaal proberen we te voorkomen door 1x per maand preventielijsten in te vullen. Zijn er bijvoorbeeld deur strips kapot dan vul je dit in op de preventielijst en dan wordt hier een actiepunt van gemaakt en zal de klusjesman dit oplossen. Voor acute zaken die kapot zijn en een gevaar kunnen vormen wordt direct actie ondernomen.
- ✓ Het personeel van Happy Panda zal speelgoed materialen bekijken op beschadigingen en zo nodig verwijderen.
- ✓ Tijdens het buiten spelen is er continu toezicht op de kinderen, we proberen te wild spel te begeleiden naar rustiger spelgedrag en tonen andere initiatieven.
- ✓ Kinderen die fysiek ruzie maken en elkaar pijn zullen we begeleiden in hun gedrag we reflecteren en stellen de vraag hoe zou je dit nu kunnen oplossen? We grijpen in waar nodig.
- ✓ Voor kinderen die nieuw komen op KDV of BSO werken we met het protocol wennen.
- ✓ Pm-ers zijn opgeleid om kinderen te helpen bij ongelukken. Ze hebben allen kinder-EHBO en zullen handelen waar dat nodig is.
- ✓ Kinderen wordt geleerd om het speelgoed waar ze niet meer mee spelen op te ruimen zodat het geen struikelgevaar vormt.

Wat betreft emotionele risico's proberen de pm-ers direct in te springen om het moment dat zich een lawaaiige situatie voordoet. Er wordt uitgelegd wat er aan de hand is en waarom. We hebben er een gesprek over en proberen de rust te bewaren. De situatie wordt altijd terug gekoppeld naar de ouders.

Voor spelen in het speellokaal geldt dat als er te veel groepen daar spelen wordt er bij voorkeur voor een andere locatie gekozen, eventueel buiten of op de gang. Dit is een inschatting en afweging die per situatie verschillend en op dat moment wordt besloten. Als kinderen er niet van houden om uit buiten hun groep te spelen zullen we hen bij ons nemen en kijken hoe dat gaat, mocht een kind helemaal overstuurt zijn dan overwegen we om een collega terug te sturen met het kind.

Door afspraken regels en protocollen aanvaarden wij risico's die slechts kleine gevolgen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. De pedagogisch medewerkers moeten zich continu afvragen of bepaalde situaties aanvaardbaar zijn en een klein of groot risico vormen.

1. KLEINE EMOTIONELE RISICO'S

Bij Happy Panda zijn we ons er van bewust dat kinderen ook emotionele risico's lopen. Kinderen kunnen schrikken van elkaar en van geluiden. Kinderen kunnen door schrik bepaalde angsten creëren dit zullen we altijd terugkoppelen naar ouders toe samen kijken we hoe we deze angsten kunnen wegnemen of laten verminderen. Er zijn kinderen die moeite hebben met afscheid nemen bij de een is dit snel over en bij de ander kan dit een daadwerkelijk probleem worden. Bij Happy Panda denken we dat dit een klein risico is maar in sommige gevallen kan ontaarden in een groot emotioneel risico. Kinderen kunnen ook schrikken van drukte en lawaai in het speellokaal er komt ineens te veel op hen af. In sommige gevallen spelen er meerdere groepen in het speellokaal. Voor de BSO geldt dat een emotioneel risico pesten kan zijn.

5. Risico inventarisatie

De grootste risico's zijn beschreven in hoofdstuk 3. Per februari 2019 nemen we dit beleidsplan door met alle pm-ers en zullen we bespreken aan de hand van risico-inventarisatie hoe wij nu met alle risico's omgaan. Het pedagogisch beleidsplan en alle protocollen zullen aangepast en bijgesteld worden. Dit geldt ook voor de huisregels groepsregels voor ouders en kinderen van KDV en BSO. Vanaf 2019 zullen we de risico's op een andere manier in kaart brengen, namelijk aan de hand van de QuickScans in de nieuwe Risicomonitor. Dit gebeurt in samenwerking met Kinderopvang.tevreden.nl.

6. Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vier-ogen-beleid
- Pm-ers kennen het vier-ogen-beleid
- Het vier-ogen-beleid wordt goed nageleefd
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogen-beleid niet goed wordt nageleefd
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed
- Medewerkers kennen het protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed.

6.1 Vierogenprincipe

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vier-ogen-principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

De dagopvang en de bso op onze locatie zijn zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

- De locatiemanager kan ten alle tijden binnen komen, ze heeft een eigen sleutels.
- De medewerkers kunnen op alle groepen ten alle tijden binnen, ze hebben eigen sleutels.
- De voordeur van het kinderdagopvang gaat open nadat een ouder aanbelt.

Het kinderdagverblijf is zo gebouwd dat alle ruimtes door glas te bekijken zijn en er altijd iemand onverwacht binnen kan komen.

6.2 Toezicht bij buitenspelen

Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Indien sprake is van afwijkende en daardoor risicovolle situaties wordt er een apart actieplan geschreven. Het buiten spelen geschied op speelplaatsen die te allen tijde zichtbaar zijn door verschillende stamgroepen.

6.3 Achterwachtregeling

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachtregeling worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden.

De volgende persoon is bereikbaar als achterwacht:

- Nahit Azizi- 06- 84176359

7. EHBO

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op dit moment zijn er op onze locatie voldoende medewerkers met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

NAAM	Datum certificaat bepaald	Instituut
Soheiba Mohammadi	22 november 2018	Samen EHBO
E.H Wolters	22 november 2018	Samen EHBO
Andrea Davids	22 november 2018	Samen EHBO
Suzanne Fransen	22 november 2018	Samen EHBO
Lizeth Harma Wolters	22 november 2018	Samen EHBO
Brigitte Roelfsema	22 november 2018	Samen EHBO

De certificaten zijn behaald bij het volgende instituut: Eerste Hulp Groep (Oranje kruis gecertificeerd).

7.1 BHV

Toch is er altijd een mogelijkheid dat er calamiteiten ontstaan zoals bijvoorbeeld brand. Kinderen zijn tijdens een noodsituatie niet zelfredzaam. Medewerkers van de kinderopvang zijn dus niet alleen verantwoordelijk voor hun eigen veiligheid tijdens een calamiteit, maar ook voor die van de kinderen. Dit creëert extra druk op het organisatievermogen van de medewerkers van een kinderdagverblijf tijdens een calamiteit. Happy Panda heeft een helder en duidelijk ontruimingsplan. Voor ouders is het goed om op de hoogte te zijn van dit plan, niet alleen om te weten dat er ook op die momenten goed voor de kinderen gezorgd wordt, maar ook voor het geval u net op dat moment aanwezig bent op de opvang en zich dus plotseling midden in een calamiteit bevindt. Er staat een map met alle info op de desbetreffende locatie.

- Er is altijd één BHV-er (inclusief EHBO) in het gebouw aanwezig.
- Ook is het nodige materiaal zoals EHBO trommels, brandblussers en een AED. Aanwezig. Deze worden jaarlijks gecontroleerd.

8. Beleidscyclus

In ons beleidscyclus werken we aan een planmatige en systematische beheersing van de diverse processen. Onze kwaliteitscyclus veiligheid en gezondheid is gebaseerd op de kwaliteitscyclus van Deming (PDSA)¹.

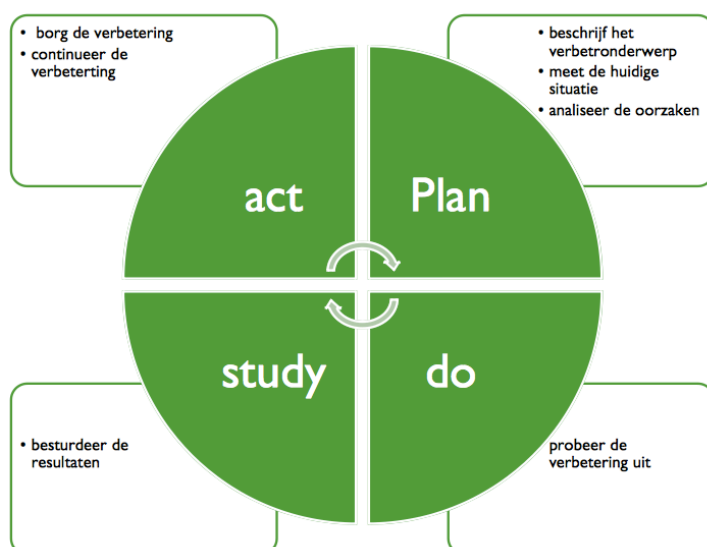
Een beleidscyclus bestaat uit 4 fasen:

Een eerste fase bestaat uit voorbereidingen die worden gedaan om de risico-inventarisatie uit te voeren. Bij de nieuwe risicomonitor betekent dit dat de eerste thema's moeten worden vastgesteld die hierin opgenomen worden. In mei 2019 kunnen we hiermee aan de slag gaan.

In de tweede fase gaan we daadwerkelijk aan de slag gaan met de risico-inventarisatie. We gaan met pedagogisch medewerkers in gesprek over de te behandelen thema's zodat een overzicht ontstaat van de aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn.

In de derde fase wordt een plan van aanpak gemaakt. Er wordt opgesteld hoe alle verbeterpunten het beste aangepakt kunnen worden.

De vierde fase is de laatste fase. Hierin gaan we evalueren of de eventuele aanpassingen hebben geleid tot een verbetering.

¹ <https://www.pdcacyclus.nl/william-edwards-deming/cirkel/geschiedenis-van-de-pdca-cyclus/>

8.1 Plan van aanpak

In het nieuwe schooljaar (februari 2019) gaan we van start met onze nieuwe beleidscyclus veiligheid en gezondheid. Tot die tijd zullen we onze huidige RIE (oude risico-monitor) en het incidentenformulier gebruiken om de risico's gezamenlijk in kaart te brengen en de te ondernemen acties/maatregelen te formuleren.

De huidige risico-inventarisatie heeft inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren.

De belangrijkste actiepunten tot het nieuwe schooljaar zijn:

- Introduceren van het veiligheid-en gezondheidsbeleid document en de beleidscyclus in februari 2019.
- Introduceren van het nieuwe risico-monitor instrument om de RIE uit te voeren ten behoeve van de veiligheid en gezondheid op onze vestiging (februari 2019).
- Afspraken "veiligheid ruimtes" herzien. Per doelgroep inventariseren welke risico's er zijn in de ruimtes en afspraken concretiseren voor de handelwijze in de desbetreffende ruimte.
- CO2 meter aanschaffen om te kijken wanneer er gelucht moet worden.

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we dit tijdens ons overleg.

Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast. Wanneer de maatregel/afpraak niet tot verbetering heeft geleid, gaan we een nieuwe maatregel/afpraak op de agenda zetten.

Voor het schooljaar 2018-2019 worden in februari nieuwe datums vastgesteld.

Wat	Wanneer	Wie
Uitvoeren risico-inventarisatie	Februari 2019	Leidinggevende
QuickScans implementeren	Maart 2019	Leidinggevende
QuickScans	Maart 2018 – Mei 2019	Pedagogisch medewerkers
Opmaken actieplan/jaarplan	Juni 2019	Leidinggevende
Evaluatie	Juli 2019	Allen
Beleidsplan bijstellen	September 2019	Leidinggevende
Evaluatie	November 2019	Allen
Beleidsplan bijstellen	December 2019	Leidinggevende

8.2 Evaluatie

Welke actiepunten zijn behaald en op welke manier zijn we er mee bezig geweest. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad wordt het beleidsplan veiligheid en gezondheid aangepast de aangepaste of nieuwe maatregel wordt hierin verwerkt.

De directie bespreekt dit tweemaal per jaar met haar pm-ers in het veiligheid- en gezondheidsbeleid overleggen. Een verslag van deze evaluatie zal in dit beleid worden opgenomen. Tevens wordt bekeken hoe we dit communiceren naar de rest van de ouders.

9. Communicatie en afstemming

Intern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook een actieve rol hierin.

Draagvlak en betrokkenheid van de Pedagogisch medewerkers is een voorwaarde om het beleid in de praktijk uit te dragen en na te leven. Om dit te realiseren zal er tijdens elk teamoverleg een thema of onderdeel uit het beleid worden besproken en geëvalueerd. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Hierdoor blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Extern

Via de nieuwsbrief berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

10. Ondersteuning en melding van klachten

Dagelijks doen wij ons uiterste best om de kinderen naar volledige tevredenheid op te vangen.

Mocht er onverhoopt toch iets voorvallen waar een ouder geen goed gevoel bij heeft dan horen wij dit graag. Wij staan open voor vragen en suggesties van ouders en zullen te allen tijde proberen deze zo goed mogelijk te behandelen of toe te passen.

Mocht een ouder ontevredenheid verder gaan en komt de ouder daarbij tot het indienen van een klacht dan staan wij garant voor een correcte afwikkeling hiervan en geven de ouder middels een klachtenprocedure twee mogelijkheden om uw klacht in te dienen. Te weten: een interne en een externe route. Hieronder treft u een uitgebreide beschrijving van de klachtenregeling.

Wie kunnen er een klacht indienen?

- 1- Ouders-verzorgers van een bij kinderdagverblijf Happy Panda geplaatst kind;
- 2- De oudercommissie van kinderdagverblijf Happy Panda en
- 3- Medewerkers van kinderdagverblijf Happy Panda (deze werkwijze wordt in een apart kopje besproken). In deze klachtenregeling wordt gesproken van klager, zijn de degene die een klacht heeft ingediend.

Waar kunt u een klacht indienen?

- Bij de pedagogisch medewerker
- Bij de hoofdleidster
- Bij de ondernemer (hierna te noemen directie-houder-locatieverantwoordelijke)
- Bij de oudercommissie.

Betreft het een klacht die mogelijk ook voor andere ouders relevant is, dan kunt u ook de oudercommissie van kinderdagverblijf Happy Panda op de hoogte te stellen. De oudercommissie is echter geen klachtencommissie en kan uw klacht niet behandelen. Wel kunnen zij naar aanleiding van de klacht kijken naar het beleid. In enkele gevallen kunt u een klacht buiten kinderdagverblijf Happy Panda om indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen (hierna te noemen Geschillencommissie). Zie hiervoor "Hoe kunt u klachten extern indienen". Zoals hierboven reeds aangegeven is er een mogelijkheid om een klacht in te dienen. U kunt op zowel twee manieren een klacht indienen: intern en extern. Dit geldt zowel voor ouders als voor de oudercommissie.

Interne klachtenregeling

Wanneer u niet tevreden bent over onze opvang dan vragen wij u dit in eerste instantie met de betrokken pedagogisch medewerker te bespreken. Mocht u vinden dat uw klacht of ongenoegen niet goed is opgelost of u de klacht niet met de pedagogisch medewerker kan bespreken dan kunt u de klacht of het ongenoegen bespreken met de directie-houder-locatieverantwoordelijke. In alle gevallen proberen wij samen met u tot een goed oplossing te komen. Ook kunt u een klacht schriftelijk indienen. Dit kan door het invullen van een klachtenformulier, zie *bijlage 1* (op de locaties verkrijgbaar) of per mail.

Wij nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op. Als u een formele klacht bij kinderdagverblijf Happy Panda wilt indienen, wij vragen u dit schriftelijk (b.v. per email) te doen. Binnen 5 werkdagen ontvangt u van ons een bevestiging. Uw contactpersoon met betrekking tot de voortgang is de directie-houder-locatieverantwoordelijke. Zij zal u zoveel

mogelijk op de hoogte houden van de voortgang van de behandeling. Met de betrokken personen vinden een of meer gesprekken plaats om zo de klacht zorgvuldig te onderzoeken. Gezamenlijk wordt naar de oorzaak en de oplossing gezocht. Waar dat nodig is, of op verzoek, wordt met de betrokkenen afzonderlijk gesproken. Indien nodig zal informatie bij derden worden gevraagd. Dit mag alleen met toestemming van de betrokkenen. Wij willen klachten, rekening houdende met de aard van de klacht, zo spoedig mogelijk oplossen. In principe zal bij de besluitvorming alleen gebruik gemaakt worden van informatie die bij beide partijen bekend is.

De directie-houder-locatieverantwoordelijke stelt klager, in principe, binnen 6 weken na indiening van de klacht, schriftelijk en met redenen omkleed, in kennis van haar oordeel over de gegrondheid van de klacht. De directie deelt klager mede of, en zo ja welke maatregelen, inclusief concrete termijn waarbinnen, er genomen worden naar aanleiding van de klacht.

Externe klachtenregeling

Ouders, oudercommissie en ondernemer kunnen gebruik maken van de Geschillencommissie. Als wij er onderling niet uitkomen, kan een geschil vanaf 1 januari 2016 worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Bij het Klachtenloket Kinderopvang, dat is verbonden aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation. Ouders kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen indien:

De kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht; De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van een klacht en de kinderopvangorganisatie geen adequate klachtenregeling heeft.

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

De Geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. In de meeste gevallen zal de Commissie sneller een uitspraak doen. Indien nodig zal de Commissie een versnelde procedure volgen. De uitspraken van de Geschillencommissie zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissies als de aangesloten kinderopvangorganisatie. De Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen publiceert geanonimiseerde uitspraken op haar website.

Meer informatie kunt u vinden op www.degeschillencommissie.nl en vanaf 1 januari 2016 op www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

Bijlage A Protocollen

Preventieve maatregelen/huisregels op het gebied van gezondheid Maatregelen m.b.t. de overdracht van ziektekiemen

Protocol handhygiëne

- Was je handen;
- Voor het aanraken en bereiden van voedsel
- Voor het eten of helpen bij het eten
- Voor wondverzorging;
- Voor het aanbrengen van zalf of crème;
- Na hoesten, niezen en snuiten;
- Na toilet gebruik;
- Na contact met speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed;
- Na contact met vuile was of afval;
- Na schoonmaakwerkzaamheden.

Handen wassen doe je als volgt:

- Gebruik stromend water;
- Gebruik vloeibare zeep;
- Verdeel de zeep goed over de gehele handen;
- Spoel de handen hierna goed schoon met water;
- Droog de handen af aan een schone droge handdoek of aan een papieren handdoekje;
- Toilet hygiëne;
- Leer de kinderen wat een goede toilet hygiëne is (handenwassen met water en zeep na toiletbezoek)
- De kinderen wordt aangeleerd dat zij hun handen moeten wassen na de bovenstaande activiteiten;
- Houd in de gaten of kinderen hun handen wassen met zeep na toiletbezoek. Je kunt hier niet continu op letten, maar als je ziet dat een kind zijn handen niet wast, kun je hem eraan herinneren;
- Zorg voor kortgeknipte nagels.

Protocol hygiëne commode en toiletruimte

- Reinig de commode na elke verschoning met allesreiniger/glorixdoekjes;
- Vervang het aankleedkussen als deze beschadigingen vertoont;
- Leeg de potjes direct na gebruik en maak ze schoon met een sopje van allesreiniger;
- Let er op dat er geen speelgoed of eten wordt meegenomen naar de toiletten;
- Verschoon minimaal ieder dagdeel de handdoeken;
- Gooi gebruikte luiers direct in de daarvoor bestemde afvalbak. Leeg deze bak

Dagelijks;

- De toiletruimte wordt dagelijks schoon gemaakt, waarbij commode, wasbak en de toiletjes goed gesopt worden. Besteed extra aandacht aan de handcontact-punten zoals kranen en knop van het toilet.

Protocol hygiëne bij verkoudheid

- Hanteer zelf een goede hoesthygiëne (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen en in de kom van de elleboog)
- Leer de kinderen wat een goede hoesthygiëne is (tijdens hoesten of niezen het hoofd wegdraaien of buigen, in hun elleboog niezen of hand voor de mond houden). Als blijkt dat de handen na hoesten of niezen zichtbaar vuil zijn, moeten zij hun handen wassen;
- Let erop dat kinderen met snottebellen hun neus snuiten. Gebruik voor de kinderen telkens een schone zakdoek. Er staat op iedere groep een doos met tissues binnen handbereik, zodat kinderen ook zelf een tissue kunnen pakken om hun neus te snuiten;
- Spenen: kinderen die nog een speen hebben, hebben hiervoor ieder hun eigen speen. Deze speen wordt in een apart spenenbakje bewaard, en minimaal wekelijks worden uitgekookt. We wijzen de ouders er op dat ze thuis zelf de speen moeten uitkoken;

Gebruik van crèmes

- Was je handen voor het aanbrengen van zalf of crème;
- Gebruik bij voorkeur zalf of crème uit tubes (in plaats van potjes);
- Wanneer er toch zalf of crème in potjes worden gebruikt, gebruik dan een spatel, wattenstaafje of vingercondoom om de zalf of crème uit het potje te halen;

De was

- Gebruik altijd een schoon vaatdoekje om de tafels en stoelen na de maaltijd te reinigen. Deze wordt na gebruik direct in de was gegooid;
- De vaatdoek in de keuken wordt na ieder gebruik met heet water uitgespoeld, en minimaal ieder dagdeel vervangen;
- Textiel wordt gewassen op minimaal 60 graden;
- Beddengoed wordt iedere dag verschoond en gewassen (op 60 graden). De kinderen: hebben hun eigen slaapzakje. Verschoon het beddengoed direct als dit zichtbaar vies is. Haal direct na het slapen het bed af, als het kind een infectieziekte heeft;
- Zet tijdens het opmaken van de bedden de deuren wijd open;

Eten en drinken

- Voeding wordt klaargemaakt en bewaard in de keuken;
- Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden plaatsen;
- Neem na elke maaltijd de tafel en zo nodig ook de stoeltjes af;
- Ieder kind krijgt na het eten een eigen washand, om zo handen en gezicht weer schoon te maken. Gooi deze washandjes na gebruik in de wasmand. Ditzelfde geldt voor spuugdoekjes en slabben.

Speelgoed

- Maak regelmatig het speelgoed schoon (volgens het schema elke week). Maak zichtbaar verontreinigd speelgoed direct schoon;
- Stoffen speelgoed, knuffels en verkleedkleding worden wekelijks op 40 graden gewassen;
- Houd speelgoed voor binnen en buiten gescheiden;
- Berg speelgoed dat een tijdje niet gebruikt wordt, zoveel mogelijk op in dichte kasten of gesloten bakken;
- Er wordt zoveel mogelijk eenvoudig te reinigen speelgoed gebruikt;

Schoonmaak van de ruimte

- Alle ruimtes worden schoongemaakt aan de hand van het schoonmaakschema (de vloer en de tafels en stoelen dagelijks, de vloeren worden elke week gestofzuigd en gedweild, hoger gelegen oppervlakten (kasten, vensterbanken e.d.) wekelijks, en verticale oppervlakten (ramen, tegels e.d.) maandelijks). Na het eten worden tafel, stoelen en grond direct schoongemaakt. Wanneer de ruimte na een "vieze activiteit" (zand, verf e.d.) vies is geworden zal dit direct hierna worden schoongemaakt;
- De schoonmaakwerkzaamheden worden correct bijgehouden op het schoonmaakschema, zodat altijd goed inzichtelijk is wat er al is schoongemaakt, en wat er nog moet gebeuren;
- De leidinggevende controleert regelmatig of er volgens het schoonmaakschema wordt gewerkt en of dit toereikend is. Ook wordt er gecontroleerd of het schema goed wordt ingevuld;
- Schoonmaakmiddelen worden in hun oorspronkelijke verpakking / fles bewaard. Bij (mogelijke) vergiftiging met deze stoffen is het noodzakelijk dat direct duidelijk is om welke middel het gaat;
- Bij stofzuigen, afstoffen of stofwissen worden de ramen opengezet om te luchten. Bij handmatig stofwissen worden stofbindende doeken gebruikt;
- Er worden alleen kortpolige vloerkleden gebruikt omdat deze beter te reinigen zijn;
- Haal knutselwerkjes en andere versiering in de ruimte die niet gereinigd worden, na een maand weg (in verband met stof).
- Er worden geen tweedehands gestoffeerde meubels gebruikt;

Geluidsoverlast

- Luidruchtige werkzaamheden worden zo gepland dat geluidsoverlast wordt voorkomen;
- Bij geluidsoverlast worden passende maatregelen genomen.

Planten

- Zowel binnen als buiten staan geen planten die allergeen stuifmeel verspreiden;
- Er staan geen planten met harige blaadjes;
- Spoel (echte of kunst-)planten wekelijks af om te voorkomen dat ze stoffig worden;
- Vervang de potgrond regelmatig om schimmelvorming te voorkomen.

Hitteprotocol

- Zet ramen en deuren wijd open als de temperatuur binnen oploopt boven de 25 graden. Ook wordt een ventilator gebruikt om de ruimte af te koelen. Zet deze ventilator op een plek waar de kinderen niet bij kunnen;
  - Gebruik bij warm weer zo snel mogelijk de zonwering;
  - Ventileer op warme dagen met name 's morgens direct na binnenkomst;
  - Bij warm weer worden geen inspannende activiteiten gedaan, omdat het lichaam dan de warmte niet goed kwijt kan. Probeer te voorkomen dat kinderen zelf druk gaan doen door hen te betrekken bij rustige activiteiten;
  - Geef de kinderen bij hoge temperaturen extra drinken (water of limonade);
-
- De kinderen mogen tussen 12:00 uur en 15:00 uur bij temperaturen boven de 25 graden niet naar buiten;
  - Zorg ervoor dat kinderen niet te warm gekleed zijn. Trek overtollige kleding uit. Laat kinderen eventueel in hun ondergoed rondlopen;

Maatregelen m.b.t. het buitenmilieu Buiten spelen

- Let erop dat kinderen voldoende aangekleed naar buiten gaan;
- Smeer (van mei tot september) bij zonnig of licht bewolkt weer de kinderen in met zonnebrandcrème (minimaal factor 20) als ze buitenspelen. Smeer de kinderen om de 2 uur opnieuw in. Let erop dat de kinderen niet te lang in de zon spelen (kinderen jonger dan 1 jaar helemaal niet in direct zonlicht), bij voorkeur met een zonnehoedje en t-shirtje aan. Let erop dat tussen 12.00 en 15.00 uur er zoveel mogelijk in de schaduw (onder parasols of doeken) gespeeld wordt;
- Wij vragen de ouders bij warm weer de kinderen thuis al in te smeren;
- Beperk bij extreme hitte de duur van het buitenspelen. Pas ook de activiteiten aan, zodat grote inspanning wordt vermeden. Beperk bij extreem koud weer de duur van het buitenspelen;
- Beperk buiten eten en drinken zoveel mogelijk (vooral zoete etenswaren). Gebruik bij buiten drinken rietjes om te voorkomen dat een bij of wesp in de mond of keel terecht komt. Maak plakkerige handen of gezichten direct schoon;
- De kinderen worden minimaal een half uur van te voren ingesmeerd zodat ze zonnebrand kan intrekken;

Waterpret

- Als er een opblaasbadje wordt gebruikt, wordt het badje voor gebruik goed schoongespoeld. Het badje wordt gevuld met schoon drinkwater. Hiervoor kan de tuinslang worden gebruikt. Het is van groot belang dat de tuinslang eerst doorgespoeld wordt (zachtjes zonder al te veel spetteren) om de kans op legionella zo klein mogelijk te houden. De brandslang wordt hier niet voor gebruikt, deze wordt alleen gebruikt in geval van brand;
- Ververs het water dagelijks (bij kinderen na elke zwembeurt) wanneer er een zwembadje wordt gebruikt. Bij kinderen die nog niet zindelijk zijn wordt goed in de gaten gehouden of er geen 'ongelukjes' gebeuren, anders wordt het gehele water ververs. Bij tussentijdse vervuiling (bijv. vogelpoep) wordt het tussendoor een keer extra ververs. Gebruik zo min mogelijk waterspeelgoed dat aanzet tot drinken. Eet of drink niet in of bij het zwembadje;
- Spoel het badje na gebruik schoon en berg het zwembadje weer droog op (dus eerst laten drogen voordat het opgevouwen wordt);

Rondom het gebouw

- De vuilnisbakken binnen worden dagelijks geleegd. Afval wordt buiten in gesloten containers opgeborgen;
- Als er overlast is van vliegen of wespen, wordt er voor gekozen om de deuren en ramen wat meer gesloten te houden, zodat deze niet binnen kunnen komen;
- Als er uitwerpselen van dieren worden gevonden (vliegen, muizen, katten) wordt dit direct opgeruimd;
- Op de buitenspeelplaats worden geen voor kinderen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt;

Uitstapjes

- Zorg bij uitstapjes buiten de deur ervoor dat dit op een veilige manier gebeurt, met voldoende begeleiding, zie vierogenprincipe;
- Wanneer er een bezoekje wordt gebracht aan de dieren, let erop dat dit voorzichtig gebeurt en wees alert op bijten of krabben van de dieren. Als dieren gevoerd worden, let er op dat dit voorzichtig gebeurt. Na contact met dieren wassen de kinderen hun handen, let hierop. Kinderboerderijen worden alleen bezocht na overleg met de ouders;

Maatregelen m.b.t. (het uitblijven van) medisch handelen

Deze maatregelen zijn beschreven in het protocol zieke kinderen.

Met in acht neming van wet BIG, worden er geen medische handelingen uitgevoerd.